

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO XUẤT BẢN
SÁCH XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN

BÁC HỒ

Người cho em tất cả

ST NHÀ XUẤT BẢN
CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

NHÀ XUẤT BẢN
KIM ĐỒNG

BÁC HỒ

Người cho em tất cả

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO XUẤT BẢN

Chủ tịch Hội đồng

TS. NGUYỄN THẾ KỶ

Phó Chủ tịch Hội đồng

TS. NGUYỄN DUY HÙNG

Thành viên

TS. NGUYỄN AN TIÊM

TS. KHUẤT DUY KIM HẢI

NGUYỄN VŨ THANH HẢO

BÁC HỒ

Người cho em tất cả

**NHÀ XUẤT BẢN
CHÍNH TRỊ QUỐC GIA**

**NHÀ XUẤT BẢN
KIM ĐỒNG**

HÀ NỘI - 2012

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

"Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn chúng em nhi đồng. Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu nhi Việt Nam..." Có vị lãnh tụ nào gần gũi với thiếu nhi hơn Bác của chúng em? Bao năm qua, những lời hát luôn ngân vang trong hàng triệu trái tim nhiều thế hệ tuổi thơ cả nước.

Thực hiện Đề án trang bị sách cho cơ sở xã, phường, thị trấn năm 2012, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật phối hợp với Nhà xuất bản Kim Đồng xuất bản cuốn sách ***Bác Hồ - Người cho em tất cả***. Nội dung cuốn sách gồm một số ca khúc nổi tiếng viết về tình cảm của Bác dành cho thiếu nhi Việt Nam, tình cảm kính yêu của thiếu nhi Việt Nam với Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được các nhạc sĩ Phạm Tuyên, Phong Nhã, Hà Hải, Hoàng Long, Hoàng Lê, Phan Huỳnh Điểu... khắc sâu vào trong từng giai điệu và lời ca chân thành, giản dị, tha thiết với hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh bình dị và gần gũi.

Mỗi giai điệu, từng lời ca đã được các nhạc sĩ thể hiện theo màu sắc riêng của mình, nhưng tất

cả đều dạt dào tấm lòng kính yêu Bác, nhớ ơn công lao trời biển của Bác đã dành cho dân tộc Việt Nam, cho thiếu nhi Việt Nam.

Xin giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 10 năm 2012

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

"Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng"

(1946)

NHẠC VÀ LỜI:
Phong Nhã

Vừa phải, tha thiết

Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên, nhi
đồng. Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên, nhi đồng. Ai
yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên, nhi đồng. Ai yêu Bác Hồ Chí
Minh hơn thiếu nhi Việt Nam. Bác chúng em đáng cao
cao, người thanh thanh. Bác chúng em, mắt như sao, râu hơi
dài. Bác chúng em nước da nâu vì sương gió.
Bác chúng em thể cường quyết trả thù nhà. Hồ Chí
Minh kính yêu chúng em kính yêu Bác Hồ Chí Minh trọn một đời.
Hồ Chí Minh kính yêu, Bác đã bao năm bốn ba nước ngoài vì giống nòi.

Bác nay tuy đã già rồi. Già rồi nhưng vẫn vui tươi

Ngày ngày chúng cháu ước mong. Mong sao Bác sống muôn đời để diu

dắt nhi đồng thành người và kiến thiết nước nhà bằng người. Hồ Chí

Minh kính yêu chúng em kính yêu Bác Hồ Chí Minh trọn một đời Hồ Chí

Minh kính yêu, chúng em ước sao Bác Hồ Chí Minh sống muôn năm.

Bài *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn chúng em nhi đồng* là bài hát đã đánh dấu bước ngoặt trong cuộc đời tôi. Nhớ lại một thời sôi nổi là Bí thư đầu tiên Hội nhi đồng cứu quốc Thủ đô trong Cách mạng Tháng Tám, các em đòi hát. Lúc đó phần nhiều chỉ có bài hát của người lớn. Anh phụ trách biết chút ít âm nhạc. Thế là cứ mạnh dạn làm bài hát cho các em hát. Bài hát được các em đón hát nồng nhiệt. Phấn khởi quá, lại sáng tác tiếp. Lại được các em hát. Rồi được gọi là "nhạc sĩ" lúc nào không biết. Các đề tài, chủ đề âm nhạc lúc này, do tình hình thời sự và cảm hứng tự nảy ra, chưa có ai quy định cho mình phải sáng tác bài này bài nọ. *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn chúng em nhi đồng* là một đề tài lóe sáng khi lần đầu tiên được nhìn thấy lãnh tụ vĩ đại Hồ Chí Minh. Đến lúc đó chưa nghe nói ai là Hồ Chí Minh? Cấp trên còn giữ bí mật chưa phổ biến. Thì đây, ngày 2-9-1945, tác giả đã được nhìn thấy Hồ Chí Minh lần đầu tiên trong cuộc đời, đọc Tuyên ngôn Độc lập ở Quảng trường Ba Đình, Hà Nội.

Ngày ấy, các em thiếu nhi đội Trần Hưng Đạo (có lúc gọi là đội Nguyễn Thái Học, lấy tên phố làm tên đội), được xếp ưu tiên hàng đầu, trên vỉa

hè Bộ Ngoại giao bấy giờ, trông lên lễ đài. Các em cùng các anh chị phụ trách đã được thấy tận mắt xe Bác Hồ đi đến và đi về qua chỗ các em trong khoảnh khắc. Tuyệt vời quá, tôi đã thấy Bác Hồ nhoài người ra vẫy các cháu nhiệt tình vô cùng bằng cả hai tay. Và tôi đã thấy hình ảnh Bác Hồ rõ nét với vầng trán cao, gò má cao, tai to, mắt sáng... Liên tưởng tới một bức ảnh chân dung Nguyễn Ái Quốc bản thân đã được xem, thấy đúng Bác đây rồi: Bác Hồ là Nguyễn Ái Quốc! Tự nhiên nước mắt chảy quanh với niềm tin vô bờ: Có lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, Cách mạng Việt Nam nhất định thắng lợi. Đó là một phát hiện của bản thân mà tự mình chưa nói ra với các em vì vẫn còn phải tôn trọng nguyên tắc giữ bí mật. Giả dụ thấy Bác ngồi lặng im không được xê dịch nhiều như quy định của Đội bảo vệ thì chưa biết thế nào. Đằng này lại thấy Bác nhoài cả người ra ngoài cửa xe, vẫy các cháu bằng cả hai tay. Thân yêu quá, không bút nào tả xiết. Các cháu thiếu nhi lúc này cũng nhảy lên reo hò, vẫy tay chào đón Bác... Giây phút này mãi mãi khắc ghi trong trái tim tôi. Từ cảm hứng ấy tôi nảy ra ý tứ mãnh liệt sáng tác bài hát Bác Hồ với thiếu nhi và thiếu nhi với Bác Hồ, tha thiết và chân chất hồn nhiên, dí dỏm, khác bài hát người lớn. Thế là trong một buổi sinh hoạt Đội, anh phụ trách đổ các em: "Ai yêu Bác Hồ nhất?" Nhi đồng reo to: "Nhi đồng yêu

Bác Hồ nhất!". Anh phụ trách trong thâm tâm đồng ý với các em, xong cứ trêu các em không phải như vậy: "Phụ lão, phụ nữ, thanh niên mới yêu Bác Hồ nhất!". Các em không chịu cứ reo lên: "Nhi đồng yêu Bác Hồ nhất!" át cả tiếng anh phụ trách. Cuối cùng anh phụ trách đồng ý với các em rằng: Không ai yêu Bác Hồ hơn các em nhi đồng! Thế là cả chủ đề và giai điệu đã tìm thấy cùng một lúc diễn đạt theo cách nói dân gian: Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn chúng em nhi đồng. Câu mở đầu ấy đan xen, mô phỏng đến bốn lần như các em muốn nhắc lại, nhấn mạnh ý kiến các em yêu thích. Tiếp đến mới mô tả Bác theo con mắt của nhiều em đã tả về Bác: Bác chúng em đáng cao cao người thanh thanh, Bác chúng em mắt như sao, râu hơi dài... Như các bạn đã biết.

Hai câu cuối nhấn mạnh ý ban đầu, kết ở âm khu cao: Hồ Chí Minh kính yêu chúng em kính yêu Bác Hồ Chí Minh trọn một đời - Hồ Chí Minh kính yêu chúng em ước sao Bác Hồ Chí Minh sống muôn năm.

Nhớ kỹ lại, bài hát ra đời vào cuối năm 1945 liền được các em yêu thích. Đến năm 1946, khi trình bày tập thể trong lễ kỷ niệm ngày sinh của Bác Hồ, lần đầu tiên được tổ chức ở Hà Nội, và cũng từ đó bài hát đã trở nên thân quen với các thế hệ thiếu nhi Việt Nam.

Trích Hồi ký của nhạc sĩ Phong Nhã

Bài hát về thiếu nhi với Bác Hồ làm ít lâu sau đó, cụ thể là mùa thu năm 1946, khi Bác Hồ đang đi dự hội nghị Phôngtennoblô bên Pháp, là bài "Bác chúng em sắp về a! a! a!".

Bác Hồ lần ấy xuất ngoại sang Pháp, là nước Bác đã từng hoạt động khá lâu, không mấy ai là không lo. Nước Việt Nam vừa mới tuyên bố độc lập, chưa được sự công nhận quốc tế. Dù lần này Bác sang Pháp với cương vị là Chủ tịch đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, nhưng biết đâu bọn thực dân xảo quyệt chẳng gây khó dễ cho Bác, thậm chí còn lo có những bọn "diều hâu" muốn bắt bớ hoặc ám hại Bác nữa. Tâm trạng của bố mẹ các em lo sợ cho Bác thế nào thì các em cũng lo sợ cho Bác không kém. Càng yêu Bác, càng lo lắng cho Bác. Đã có một bài hát của một tác giả khuyết danh nói lên tâm trạng này:

"Vắng Bác Hồ yêu dấu lòng băng khuâng cháu sầu nhớ nhung.

Bác có nhớ cháu không từ lúc con chim bằng cất cánh...".

Thế rồi trên một chuyến xe điện đường "Mơ - Bưởi", đưa các em đi trại lên Hồ Khẩu và Vĩng Thị trên Bưởi, tôi đã nảy ra ý làm một bài hát

bày tỏ nỗi vui mừng của các em khi đi đón Bác về, để làm dịu bớt phần nào nỗi lo toan chung.

Câu đầu tiên bật ra cùng với nhạc và lời:

"Bác chúng em sắp về a! a! a!"

Bác chúng em sắp tới a! a! a!

Vui vui thích thay a! a! a! Bác em sắp về a! a! a!

Chúng em vui mừng, mừng, mừng, mừng
mừng quá đi thôi!

Sắp về là chưa về. Khi Bác đã về rồi thì hát đổi là đã về do các em tự đổi khi hát đúng vào thời điểm thích hợp.

Từ bốn câu đầu gợi ra các câu sau như nói mà là hát:

"Chỉ vì Tổ quốc Bác em ra đi

Và vì đàn cháu Bác em ra đi

Bác đi xa vời lòng em mong nhớ

Hôm nay Bác về chúng em rất mừng."

Khi tàu điện đến ga chót "Buổi" thì bài hát cũng vừa làm xong. Hầu như chẳng phải sửa chữa gì.

Trên tàu, một số bà con xúm xít nghe các em hát. Có người còn hát theo và thuộc luôn.

Bài hát đã nói lên được phần nào tâm trạng và niềm hy vọng của các em và cả các vị phụ huynh lúc đó nên chỉ mấy ngày sau cả Hà Nội đã reo, đã hát.

Sau tết Trung thu Bính Tuất 1946 ít lâu, khi Bác Hồ đáp tàu biển về đến Hải Phòng thì thiếu

nhì Hải Phòng đã thuộc bài này. Theo nhạc sĩ Trần Viết Bính kể lại: hôm ấy anh cũng là một thiếu nhi đi đón Bác và may mắn được đứng gần bên Bác. Anh đã thấy Bác Hồ khóc, nước mắt giàn giụa vì xúc động.

Trích Hồi ký của nhạc sĩ Phong Nhã

Bác chúng em đã về

Hơi nhanh, phấn khởi

NHẠC:
Phong Nhã

Bác chúng em đã về a! a! a! Bác chúng

em đã tới a! a! a! Vui vui thích thay a! a! a! Bác em đã

về a! a! a! Chúng em vui mừng, mừng mừng mừng mừng quá đi

thôi. Nguyễn vì Tổ quốc, Bác em ra đi. Và vì dân

cháu, Bác em ra đi. Bác đi xa rồi, lòng

em mong nhớ. Hôm nay Bác về, chúng em rất mừng.

Bà *Bác sống đời đời* được sáng tác năm 1969, sau khi *Bác Hồ* mất. Lúc này tôi đang được nghỉ an dưỡng tại bãi biển Hải Thịnh, Nam Định. Bổng Đài Tiếng nói Việt Nam, sau nhạc hiệu, có giọng phát thanh viên buồn rầu, chậm rãi báo tin sững sốt, đau đớn: *Bác Hồ* đã mất!

Thế là tôi và các cháu đi nghỉ cùng đợt, bàn nhau tự tìm phương tiện, bỏ dở cuộc nghỉ, về Hà Nội để còn kịp chứng kiến tang lễ *Bác*.

Khi ô tô đi đến huyện Hải Hậu đã thấy bà con lương giáo và các em thiếu nhi đeo băng tang đúng quy định của ban tang lễ quốc gia: Nửa đen, nửa đỏ theo chiều ngang. Ngoài trời mưa gió, cây nghiêng ngả. Về đến Hà Nội thấy cảnh trước cửa nhà mình, bên bờ hồ Hoàn Kiếm ngày thường đông vui trẻ em đến thế, nay bỗng vắng lặng.

Hôm sau, chúng tôi được theo cơ quan đoàn thể đi viếng *Bác* ở Hội trường Ba Đình.

Sau đó, tôi đã trở lại, đi theo đám đông nhân dân bên ngoài đang lặng lẽ đi bên kia đường nhìn vào hội trường, mặc niệm từ xa, thương nhớ *Bác Hồ* khôn xiết. Khi đó, ban tổ chức đã dựng lên một bức chân dung *Bác* rất lớn để nhân dân

chiêm ngưỡng. Tôi cứ đi như thế với bà con, đi qua rồi vòng lại nhiều lần. Khi Hà Nội lên đèn, chân dung Bác cũng có đèn pha chiếu vào, tỏa sáng. Sáng 9-9-1969 là ngày thiêng liêng, diễn ra tang lễ Bác. Tôi đã ra đường Thanh niên, đứng trong hàng ngũ nhân dân lắng nghe buổi truyền thanh trực tiếp trên loa công cộng. Được nghe bài Điếu tang nghẹn ngào, thổn thức của bác Lê Duẩn, xen lẫn cả tiếng khóc của thiếu nhi và nhân dân vọng vào. Khi lễ tang kết thúc, các em đứng đầu hàng ở Quảng trường Ba Đình, cứ đứng khóc Bác mãi, không về. Thủ tướng Phạm Văn Đồng dỗ các em, kèm theo tiếng gọi "Bác Hồ ơi!" đã đọng vào tâm khảm tôi.

Tôi tự đặt mình phải làm xong bài *Thương nhớ Bác Hồ* tức là bài *Bác sống đời đời* ngay trong đêm 9-9-1969, khi tâm hồn đang đầy xúc động. Trong một đêm tôi đã sáng tác xong bài hát:

Bác còn sống mãi với quê hương đất nước.

Bác còn sống mãi với đàn cháu yêu thương.

Bác Hồ ơi! (đây là tiếng khóc nức nở của các cháu) Khi hát tới câu này tôi cứ nghẹn ngào mãi không sao cầm được nước mắt...

Bóng Bác in trên Ba Đình rực sáng.

Bóng Bác in trong trái tim nhi đồng.

Màu khăn quàng cháu luôn đỏ thắm.

Hình huy hiệu Bác trên ngực cháu.

Bác kính yêu ơi! Quê Việt Nam Bác sống đời đời.

Chỗ "Bác sống đời đời" tôi đã ngắt, kéo dài 2, 3, rồi mới buông xuống hai chữ đời đời. Theo tôi nghĩ đó là một chữ nhấn, càng làm cho câu hát thêm tiếc thương, da diết. Nếu hát liền một mạch, hiệu quả sẽ khác. Quả nhiên khi trình bày trên đài, các em cảm động, sục sục, không hát được nên lời phải thu lại lần khác.

Nhạc sĩ Phong Nhã

Bác sông đời đời

(1969)

NHẠC VÀ LỜI:

Phong Nhã

Chăm, thành kính,
nhớ thương

Bác còn sống mãi với quê hương đất nước. Bác
(Chim) ngàn gió núi đến ban mai với Bác. Bao
(Tên) của Bác khắc giữa Thành đồng Tổ quốc. Tên

còn sống mãi với đàn cháu yêu thương. Bác Hồ đi! Bóng Bác in
đàn cháu bé đến dâng Bác hoa tươi. Bác Hồ đi! Bác có nghe
của Bác gần với thế giới bao la. Bác Hồ đi! Chúng cháu ghi

trên Ba Đình rực sáng. Bóng Bác in trong trái tim nhi
chàng những lời của cháu. Thánh thốt vang lên ấm êm mái
sâu năm điệu của Bác. Cố gắng xứng danh Châu ngoan Bác

đồng. Màu khăn quàng cháu luôn đỏ thắm. Hình huy hiệu Bác trên ngực
trường. Hàng cây trồng đã vươn thẳng tắp. Trời thu về vẫn xanh cảnh
Hồ. Cắm lá cờ vinh quang rực rỡ. Còn nghe lời Bác luôn dạy

1. 2
cháu. Bác kính yêu đi! Quê Việt Nam Bác sống
lá. Trên đất quê ta vang lời ca tiếng hát
đỏ. Theo gót anh hùng đem cờ...

3.
đời đời. Chim...
Kết đoàn. Tên...
...hoa đến ngày toàn thắng.

Hàn Ngọc Bích là một nhà giáo. Ông sinh năm 1940 trong một gia đình có cha là công chức. Ngay từ nhỏ, cậu bé Bích đã tỏ ra có năng khiếu âm nhạc. Nhưng vì các cụ thân sinh rất thích nghề giáo viên, nên sau này đã hướng cậu con trai đi thi sư phạm, bởi theo các cụ: "Nghề giáo là một nghề hiền lành và đẹp...".

"Thế là tôi thi đỗ và theo học sư phạm. Tôi ra trường năm 1962. Sau đó, dạy Trung cấp Sư phạm ở Sơn Tây, rồi chuyển về làm giáo viên dạy lịch sử ở Trường cấp 3 Chương Mỹ, rồi lại chuyển đến dạy ở cấp 3 Phúc Thọ (nay thuộc Hà Nội), cuối cùng thì dừng lại ở Vụ Tiểu học cho tới lúc về hưu, năm 2000." - Hàn Ngọc Bích kể về hành trình làm nhà giáo của mình một cách ngắn gọn, giản dị như chính cuộc đời ông.

Cái duyên với âm nhạc thiếu nhi dường như ngày một gắn bó với Hàn Ngọc Bích. Hàng loạt ca khúc nối nhau ra đời. Đặc biệt, Hàn Ngọc Bích còn thành công hơn khi kết hợp hình tượng Bác Hồ với các cháu thiếu niên nhi đồng.

Nhạc sĩ kể: "Tôi rất muốn viết một ca khúc cho các em gắn với Bác Hồ. Khi ấy, tôi đã đến thăm Lăng Bác nhiều lần nhưng vẫn chưa viết được.

Ý tưởng trong đầu đã có, đấy là được nương tựa dưới bóng mát của vườn cây Bác Hồ. Nhưng phải đến một buổi chiều nắng tháng tư, ở vườn hoa Chí Linh, tôi mới viết được ca khúc *Tiếng chim trong vườn Bác*.

Chiều ấy, thấy cây cao quá, tiếng chim cũng cao vút, trời thì trong xanh quá. Vậy là cảm hứng chợt đến, tôi ngồi đó và hoàn thành bài hát. Đến năm 1992, tôi lại hoàn thành bài *Tre ngà bên Lăng Bác*. Bài hát nào khi đặt bút viết cũng có cảm giác là nhanh, nhưng thực ra là nó miên man, nghĩ ngợi trong đầu tôi đã lâu lắm".

Tiếng chim trong vườn Bác

NHẠC VÀ LỜI:
Hàn Ngọc Bích

Trong sáng

Sáng sớm nay cháu đến thăm vườn Bác. Cháu bé Tây
Nguyên đến thăm vườn Bác Hồ. Mà nghe
tiếng chim, tiếng chim hót trong
veo. Tiếng chim chào mùa xuân đẹp lắm.
Từ vườn xưa dưới vòm cây Bác Hồ, chim về đây làm tổ. Chim lớn
và chim nhỏ được nghe Bác ngâm thơ. Lòng em
mơ ước. Mong làm cánh chim được về đây hát mừng.
Muốn lời ca ngợi Bác của đàn cháu Tây Nguyên.

Có lẽ ít ai nghĩ rằng một bài viết về miền núi lại được nảy sinh ý tứ khi tác giả đang ở miền biển. Đây là trường hợp sáng tác bài *Từ rừng xanh cháu về thăm Lăng Bác*. Nguyên do là hồi tháng 3 năm 1978, chúng tôi cùng với một số anh em nhạc sĩ đi thực tế ở Hải Hậu - Nam Định. Trong câu chuyện trao đổi với nữ đồng chí Bí thư huyện Đoàn Hải Hậu, chúng tôi được biết: ở đây hằng năm Đoàn thường tổ chức các chuyến đi tham quan di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh của đất nước, những ai được đi thì phải là đoàn viên ưu tú, đội viên chăm ngoan, học giỏi. Thường các chuyến đi đó bao giờ cũng lên Hà Nội và vào viếng Lăng Bác. Nhiều đoàn viên, đội viên lần đầu tiên được nhìn thấy Bác Hồ trong Lăng đã hết sức xúc động và trở thành ấn tượng khó phai mờ. Thế là chúng tôi nảy ra ý xây dựng một tác phẩm kiểu tổ khúc về đề tài này. Đại ý chúng tôi định tạo ra bốn khúc ca dành cho bốn đối tượng thiếu nhi: miền núi, miền biển, miền Nam và Hà Nội cùng hát khi quây quần bên Lăng Bác (thực tình là từ khi khánh thành Lăng Bác, chúng tôi vẫn có ý định viết một bài cho thiếu nhi để nói lên tình cảm

của các cháu ngoan Bác Hồ bên Lăng Người, nhưng tìm mãi vẫn chưa có ý tứ gì).

Về Hà Nội, chúng tôi bắt tay ngay vào việc thực hiện ý đồ sáng tác nói trên. Dĩ nhiên là việc làm khá thuận lợi vì sự ấp ủ đã chín muồi. Một "tia chớp" đã tới và không khó khăn gì trong việc viết bài hát đầu tiên của tổ khúc, dành cho em bé miền núi hát, đã hoàn thành.

Ở bài hát này, chúng tôi sử dụng một nét nhạc thiếu nhi của dân ca Mường, lấy từ bài *Chúng mình góp công nhỏ* để khắc họa tính cách và hình tượng em thiếu nhi người dân tộc. Lời hát:

"Đi từ bản làng xa xôi
Chân em bước qua bao núi
Núi nhìn theo, lá rừng reo
Chân em bước qua bao đèo..."

Ý nhạc trên được phát triển để hoàn thành đoạn nhạc đầu tiên giới thiệu "chân dung" một em bé miền núi ở rất xa Thủ đô được về Hà Nội thăm Lăng Bác. Tính cách của em, niềm vui sướng của em và cảm nghĩ của em phần nào được bộc lộ rõ hơn qua lời ca: "Núi muốn hỏi, suối nhắn hỏi, sao bạn mình vui thế?". Ở đoạn nhạc giữa (phần B) vẫn là nét nhạc chủ đề đầu tiên, nhưng giai điệu vút lên cao bắt đầu bằng một âm ngân dài mở ra không gian rộng lớn như khung cảnh

nơi quảng trường Ba Đình với khoảng trời bát ngát và một cảnh sắc đẹp đẽ, thênh thang.

Nhất định là em bé sẽ không nén được cảm xúc trào dâng khi đứng trên Quảng trường Ba Đình và nhất là khi được vào bên trong Lăng, em nhìn rõ thi hài Bác, Bác như đang ngủ giấc yên lành. Thật Bác đã đi xa rồi ư? Đoạn nhạc và lời ca của phần thứ hai này vừa muốn mô tả tâm trạng, vừa muốn gọi lên khung cảnh.

Đoạn nhạc cuối cùng là sự tái hiện đoạn nhạc đầu tiên và được cô đúc lại thật gọn nhằm khẳng định điều mà em bé miên núi muốn thừa với Bác: "Em còn đi khắp nơi nơi theo bước chân Bác Hồ". Đó cũng là tâm niệm của cả lớp măng non Việt Nam nguyện làm theo Di chúc của Người.

Sau khi viết xong *Từ rừng xanh cháu về thăm Lăng Bác*, chúng tôi cảm thấy nếu tiếp tục viết cả tổ khúc *Đến thăm Lăng Bác*, gồm bốn ca khúc như ý định ban đầu e toàn bộ tác phẩm sẽ loãng mất, vì thế đã quyết định không viết tiếp nữa.

Có lẽ khi sáng tác âm nhạc không một nhạc sĩ nào lại không mong tác phẩm của mình đến được với rộng rãi quần chúng. Thực ra khi viết ca khúc này, chúng tôi chỉ hy vọng góp một tiếng hát nhằm thể hiện tình cảm của thiếu nhi Việt Nam với Bác Hồ và nhắc nhở các em nhớ lời Bác, làm theo lời Bác dạy. Tuy vậy, thật may mắn là

từ khi ra đời đến nay bài hát đã được các em thiếu nhi khắp nơi đón nhận. Chúng tôi coi đó là phần thưởng động viên chúng tôi tiếp tục sáng tác phục vụ các em.

Nhạc sĩ HOÀNG LONG

Nhạc sĩ HOÀNG LÂN

Từ rừng xanh châu về thăm lăng Bác

Nhạc và lời: HOÀNG LONG - HOÀNG LÂN

VỮA PHẢI - TÌNH CẢM

Đi từ bản làng xa xôi. Chân em bước qua bao núi.
Núi nhìn theo lá rừng reo chân em bước qua bao đèo.
Núi muốn hỏi Tuổi nhân hỏi sao bạn nhỏ vui thế?
Xin nói cùng nghe! náo nức nhiều em vui nhiều.
Hôm nay được về Thủ đô thân yêu đến thăm lăng Bác Hồ
Xúc động
Đứng trên quảng trường bát ngát nghe như âm vang lời Bác.
Nhớ thảo nguyên xanh quê em chiều về làn mây nhẹ trôi.
Ước mong từ bao năm tháng hôm nay được trông hình

Thật chậm lại

Bác. Em chẳng muốn rời chân đi cũng chẳng nói được điều

Trở lại nhịp cũ

chi. Em ở tận sườn non cao. Nơi đây có hoa ban trắng

Em còn đi khắp nơi nơi theo bước chân Bác Hồ.

Bác Hồ - Người cho em tất cả

Hồn nhiên, trong sáng

THƠ: *Phong Thu*

NHẠC: *Hoàng Long - Hoàng Lân*

Cho ánh nắng ban mai là những sớm bình minh. Cho những đêm trăng
 đẹp là chị Hằng tươi xinh Cây cho trái và cho hoa. Sông cho tôm và
 cho cá Đồng ruộng cho bông lúa chim tặng lời reo ca.
 Anh bộ đội đến nhà cho em lòng dũng cảm Cô giáo cho bài giảng yêu xóm
 làng thiết tha. Cùng em vượt đường xa xôi. Là chiếc khăn quàng
 thăm tươi. Cho em tất cả. Người mang cho em cuộc đời mới tươi sáng đầy ước
 mơ. Người cho em tất cả là Bác Hồ Chí Minh.

SỰ GẶP GỠ TAY BA

Hiếm có cặp nhạc sĩ nào cùng sáng tác nhiều ca khúc thiếu nhi như hai anh em Hoàng Long và Hoàng Lâm. Hai ông là hiện tượng anh em sinh đôi duy nhất cùng sáng tác và hoạt động âm nhạc trong ngành giáo dục. Nhạc sĩ Hoàng Lâm là Hiệu phó, rồi Hiệu trưởng trường Cao đẳng nghệ thuật Hà Nội; còn nhạc sĩ Hoàng Long là cán bộ nghiên cứu về sư phạm âm nhạc phục vụ nhà trường phổ thông tại Viện Khoa học giáo dục Việt Nam - Bộ Giáo dục và đào tạo.

Hai ông đứng cùng tên từ sáng tác đầu năm 1958 với ca khúc *'Em đi thăm miền Nam, Nếu bạn muốn tìm tôi, Cô giáo vùng cao...* Khi ấy cả hai mới 16 tuổi. Tính đến nay, hai người đã có tới hàng trăm ca khúc được xuất bản, đăng báo, giới thiệu trên sóng phát thanh, truyền hình, CD, biểu diễn trên sân khấu và đưa vào sách giáo khoa dạy nhạc ở trường phổ thông.

Hai ông có nhiều cơ duyên với nhạc phổ thơ của một số nhà thơ. Trong đó, có bài thơ *Cho em* của nhà văn Phong Thu là một điển hình, *Bác Hồ, Người cho em tất cả* đã thành công. Nhưng cơ duyên này còn sâu nặng hơn nữa, bởi lẽ nhà văn Phong Thu cũng đã từng là giáo viên dạy học nhiều năm ở Hòa Bình và cũng là một trong

những tác giả chuyên sáng tác cho thiếu nhi. Vậy là cả ba nhà giáo đã gặp gỡ nhau và sáng tác được một ca khúc hay.

Nhà văn Phong Thu đã có trên 50 đầu sách viết cho thiếu nhi. Ông sáng tác thơ không nhiều nhưng đã để lại một số bài thơ có giá trị về đề tài thiếu nhi. Ca khúc *Bác Hồ - Người cho em tất cả* thành công bởi đã đưa vào một ý tứ rất sâu sắc qua bài thơ Cho em của nhà văn Phong Thu. Lời thơ gần như được giữ nguyên bản và phát triển cho phù hợp với giai điệu và hình tượng âm nhạc.

Giai điệu của hai nhạc sĩ đã vượt khỏi tính tự sự mà giàu hình ảnh mang vẻ đẹp hồn nhiên của tuổi học trò. Sự đồng cảm của các tác giả đã tạo được niềm xúc động mạnh mẽ ở những câu hát cuối bài.

... Cho em tất cả

Người mang cho em cuộc đời mới, tươi sáng
đầy ước mơ

Người cho em tất cả là Bác Hồ Chí Minh.

Trong sáng, giản dị và dễ hát, đó là yếu tố rất quan trọng của bài hát *Bác Hồ - Người cho em tất cả*.

Sự hội tụ sâu sắc ấy của ba người đã tạo nên một tác phẩm âm nhạc có sức lay động lòng người và sống mãi với thời gian.

MẠNH CHUNG

Ngày 19-5

LỜI: *Thy Ngọc*
NHẠC: *Đỗ Mạnh Thường*

Nhanh, vui hoạt $\text{♩} = 144$

(Dạo nhạc.....)

.....) Ngày mười chín tháng năm

là ngày sinh của Bác. Châu nhớ chòm râu

bạc, nhớ vầng trán cao. Ngày mười

chín tháng năm, nhớ ngày sinh của Bác.

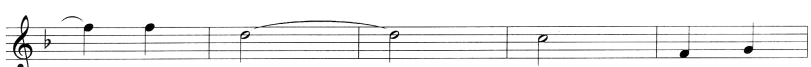

Bác cảm nhịp hát vang bài "Kết đoàn"

THẨM THIẾT

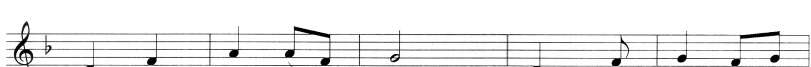
Tháng năm xanh biếc tuổi Bác

chín mười. Thắm tình non

nước còn in bóng Người.

Ngày mười chín tháng năm là ngày sinh của

Ngày 19 tháng 5

Đó là ngày 19 tháng 5 năm 1970.

BÁC HỒ muôn vàn kính yêu của chúng ta mất đầu tháng 9 năm 1969. Đớn đau vẫn đang âm ỉ trong nỗi nhớ thương của toàn dân tộc.

Để kịp có một sáng tác mới cho các cháu thiếu nhi Việt Nam ghi nhớ hình ảnh BÁC HỒ nhân kỷ niệm "NGÀY SINH NHẬT 19 THÁNG 5", chúng ta có nhiều hình thức văn học nghệ thuật đánh dấu ngày thiêng liêng đó. Chúng tôi bàn với nhau sáng tác một bài hát theo sở trường của mình.

Tôi nhận nhiệm vụ làm lời thơ. Như BÁC đang gần gửi chúng ta, "...vẫn chòm râu bạc, vẫn vàng trán cao..." "...vẫn cầm nhịp hát vang bài KẾT ĐOÀN..."

Khi nhạc sỹ ĐỖ MẠNH THƯỜNG kết thúc nốt nhạc cuối cùng, vừa kịp gửi sáng tác tới chương trình ÂM NHẠC của ĐÀI TIẾNG NÓI VIỆT NAM, chúng tôi xúc động không ngăn được nước mắt!...

THY NGỌC

Ông tiên Bác Hồ

NHẠC VÀ LỜI:

Nguyễn Thụy Kha

Vừa phải

Ở tường nhà bé thấy treo một tấm hình trong khung
(Mẹ kể) rằng Bác rất vui thường chia kẹo đùa các

kính. Cười hiền lành giống ông tiên tên Bác là Hồ Chí
cháu. Cả cuộc đời Bác chăm lo mong nước mình được ấm

Minh Bác Hồ Chí Minh nhìn bé ngoan học rất
no. Bác Hồ Chí Minh niềm kính yêu của Bắc

chăm ngày tháng qua nhanh bé lớn dần cũng biết thêm Mẹ kể
Nam mừng Bác trăm năm ngày sinh nhật cùng hát vang!

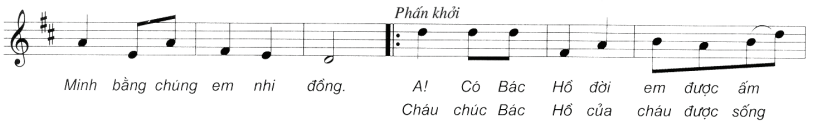
Năm 1990, nhân kỷ niệm 100 năm ngày sinh nhật Bác, con gái tôi lúc ấy 7 tuổi học trường phổ thông cơ sở Võ Thị Sáu, muốn có một bài hát để hát vào dịp kỷ niệm này. Vậy là phải chiều cháu thôi.

Tôi xem lại các bài hát thiếu nhi của các nhạc sĩ đàn anh như Phong Nhã, Phạm Tuyên, Hoàng Long - Hoàng Lê, Mộng Lân... thấy các bài hát đó đều rất hay, hào hùng. Tôi nghĩ có lẽ nên viết

một giai điệu thật giản dị và thật đời thường, thật dễ hát. Nhìn ảnh Bác treo trên tường - bức ký họa Bác của họa sĩ Phan Kế An - tôi bỗng nảy ra từ "*Ông tiên Bác Hồ*". Có lẽ, với trẻ nhỏ, Bác đúng là một ông tiên thường bước vào trong giấc mơ như bài hát "*Đêm qua em mơ gặp Bác Hồ*" của nhạc sĩ Xuân Giao, nhưng cũng có thể bước ngay vào những ngày thường của các bé yêu, chăm sóc suy nghĩ và học tập của đàn cháu nhỏ. Và thế là *Ông tiên Bác Hồ* đã hoàn thành. Tôi thật vui vì thấy con gái rất thích giai điệu này. Gần đây, *Ông tiên Bác Hồ* đã được thu thanh và phát trên làn sóng Đài Tiếng nói Việt Nam. Cũng là niềm thành kính của một văn nghệ sĩ trước vị lãnh tụ vĩ đại của dân tộc.

Nhớ ơn Bác

NHẠC VÀ LỜI:
Phan Huỳnh Điểu

Hoa thơm dâng Bác

Nhanh vừa, vui tươi, tự hào

NHẠC VÀ LỜI:

Hà Hải

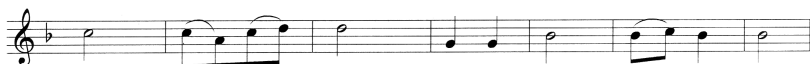
Những cháu ngoan Bác Hồ khăn hồng bay rục rỏ.

Những chiếc khăn thấm hồng mang niềm tin rục chảy.

Như những bông hoa thơm hoa đẹp trăm miền. Cùng về

Như nhắc em ghi sâu Năm điệu Bác dạy. Vì ngày

đây khoe sắc thắm. Cùng về đây ngát hương thơm.

mai luôn phấn đấu. Vì ngày mai hãy vươn lên.

Bông hoa nghìn việc tốt, bông hoa học hành chăm, bông hoa chi đội mạnh.

Thi đua nghìn việc tốt, thi đua học hành chăm Thi đua xây dựng Đội

Đều xứng đáng mang tên: Cháu ngoan Bác Hồ. Là những bông hoa thơm,

Để xứng đáng mang tên: Cháu ngoan Bác Hồ. Là những bông hoa thơm

kính dâng Bác Hồ

kính dâng Bác

....Hồ

Em mơ gặp Bác Hồ

NHẠC VÀ LỜI:
Xuân Giao

Vừa phải, trù mển

Vào phủ, trả men

Đêm qua em mơ gặp Bác Hồ, râu Bác dài, tóc Bác bạc
(Đêm qua) em mơ gặp Bác Hồ. Em thức rồi ngỡ vẫn còn

[illegible]

phơ. Em âu yếm hôn đôi má Bác. Vui bên Bác em múa
mơ. Em mơ ước hôn đôi má Bác. Em vui múa, em vui

hát. Bác mỉm cười. Bác khen em ngoan. Bác gật đầu. Bác khen em
hát. Hát bài Hồ Chí Minh muôn năm. Múa bài Hồ Chí Minh muôn

ngoan. (Đêm qua) ...năm.

Nhạc sĩ Xuân Giao quê ở Hưng Yên, sinh ra và lớn lên ở Hải Phòng. Kháng chiến toàn quốc bùng nổ (1946) khi ông mới 14, 15 tuổi, học văn hóa ngoài vùng kháng chiến. Năm 1949 đi bộ đội, học trường sĩ quan lục quân, rồi được xếp vào văn công.

Ông còn nhớ: Đang buổi họp thì nghe tin chiến thắng Điện Biên Phủ, ông là một trong số những người không trở về nhà mà ở lại đoàn phục vụ đợt tiếp quản thủ đô. Ông đến với âm nhạc là duyên nợ tình cờ. Hồi học tiểu học trường Bonan (Hải Phòng), ông đã từng mơ ước trở thành nhà thơ bởi ông có năng khiếu văn học.

Thế rồi "bị" âm nhạc quyến rũ, ông vừa học vừa làm, mày mò tự học và kết hợp với năng khiếu bẩm sinh. Tuy không qua trường lớp mà bài hát của ông vẫn hay, nhiều bài "đứng" được đến tận ngày nay, trong số đó có bài *Đêm qua em mơ gặp Bác Hồ*, một bài hát xinh xắn được nhiều thế hệ thiếu nhi ca hát.

Nhớ giọng hát Bác Hồ

LỜI: Tạ Hữu Yên
NHẠC: Thanh Phúc

Tha thiết

Một ngày vui. Theo tay Bác, cháu hát vang bài Kết
đoàn. Giọng Bác Hồ như suối ngọt, giọng cháu thanh như chim
hót. A! Cháu cùng Bác hoà giọng hát một bài
ca. Bác đi xa nay Bác đã đi xa nhưng giọng hát còn vang
mãi trong lòng cháu thơ. (Nhạc....)

Từ Radolíp đến Pác Bó

Vừa phải, vui tươi, vũ hội

NHẠC VÀ LỜI:
Phan Long

Nơi đây có túp lều cỏ xanh nằm soi bóng nước long lanh mặt
(Nơi đây) có mái nhà nhỏ xinh nằm soi bóng nước lung linh trời

gương. Sơn ca hát trên cây bạch dương hồ Ra Dơ Líp in gương trời
xa. Nơi đây suối Lê Nin chảy qua ngày đêm róc rách như muôn lời

xa. Lá lá lá lá lá lá lá lá lá lá! Ánh nắng sớm tung bùng tụp
ca. Lá lá lá lá lá lá lá lá lá lá! Nắng Pác Bó sáng bùng cân

lều cỏ, gió rêu rất cung đàn ban mai. Trong những tháng năm đầu Cách
nhà nhỏ, gió rêu rất cung đàn ban mai. Nơi đây Bác viết bài ca

mạng, Lê Nin đã sống ở nơi đây. Người viết nên bản anh hùng ca. Bài hát
Cách mạng Em vui hát muôn lần mê say. Bài hát Cách mạng giữa mùa thu. Bài hát

Cách mạng Tháng Mười Nga. Nơi đây...

Cách mạng giữa mùa thu.

Phan Long là nhạc sĩ trưởng thành từ quân đội, năm 1968 khi đang học trường âm nhạc Việt Nam (nay là nhạc viện Hà Nội), ông đã cắt máu đầu ngón tay viết huyết tâm thư, tình nguyện đi bộ đội, nêu tấm gương sáng cho tuổi trẻ Thủ đô bấy giờ.

Ngay từ những sáng tác đầu tiên, nhạc sĩ Phan Long đã tìm cho mình được dấu ấn riêng giữa thế giới âm nhạc rộng lớn. Dấu ấn riêng ấy bắt đầu từ bài hát ông viết cho thiếu nhi *Từ Radolíp đến Pác Bó* vừa tươi tắn, trong sáng vừa dạt dào cảm xúc và tràn đầy niềm kính yêu với Bác Hồ. Giai điệu đẹp và trong vắt được nhiều thế hệ thiếu nhi ca hát.

Như có Bác trong ngày đại thắng

Phấn khởi, tự hào

NHẠC VÀ LỜI :
Phạm Tuyên

Như có Bác Hồ trong ngày vui đại thắng. Lời Bác nay đã thành chiến
thắng huy hoàng. Ba mươi năm đấu tranh giành toàn vẹn non sông.
Ba mươi năm dân chủ cộng hoà kháng chiến đã thành công. Việt Nam -
Hồ Chí Minh! Việt Nam - Hồ Chí Minh! Việt Nam - Hồ Chí Minh!
Việt Nam - Hồ Chí Minh!

Nhiều người Việt Nam nhớ tới hai câu trong bài thơ chúc Tết năm 1969 của Chủ tịch Hồ Chí Minh như một lời tiên đoán đầy tự tin:

"Đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào
Bắc Nam sum họp xuân nào vui hơn".

Sau năm 1973 "Mỹ đã cút" thì đến mùa xuân năm 1975 "Ngụy đã nhào". Cái cảm giác đó đã đến với nhạc sĩ Phạm Tuyên khi trong đêm 28 tháng 4 năm 1975, qua bản tin tối của Đài Tiếng nói Việt Nam, ông được biết một "phi công ngụy" ném bom sân bay Tân Sơn Nhất (sau này ta biết đó là Anh hùng Quân đội Nguyễn Thành Trung). Đến Tân Sơn Nhất tức là sẽ đến Sài Gòn, ngày

giải phóng và thống nhất đất nước sẽ chỉ đến trong nay mai. Lời tiên đoán của Bác Hồ nhất định sẽ thành hiện thực. Trong ngày Đại thắng ấy nhà nhà, người người sẽ đổ ra đường để cất tiếng reo vui. Trong tiếng hát ca ngợi chiến thắng ấy tên đất nước Việt Nam sẽ gắn liền với tên lãnh tụ Hồ Chí Minh. Và thế là điệp khúc *Việt Nam - Hồ Chí Minh* ngân vang lên trong đầu tác giả như một nét nhạc chủ đạo cho một ca khúc cộng đồng ngắn gọn. Sau điệp khúc ngắn gọn như tiếng reo vui ấy tác giả mới viết đến ngày ghi dấu chiến thắng đó:

"Ba mươi năm đấu tranh giành toàn vẹn non sông

Ba mươi năm Dân chủ Cộng hòa: kháng chiến đã thành công!".

Sức lan tỏa của bài hát đã vượt ngoài ước vọng của tác giả. Tình cảm của tác giả đã được sự cộng hưởng của hàng chục triệu trái tim người dân trong cả nước từ em bé đến người già, từ đồng bằng đến miền núi. Bài hát đã vượt khỏi ranh giới của đất nước để đến với bạn bè khắp nơi, như là một lời ca ngợi về một chiến thắng của nước Việt Nam dưới thời đại Hồ Chí Minh.

Ca khúc đã trở thành câu hát thân quen của nhiều người Việt Nam và bạn bè quốc tế trong những lần liên hoan gặp mặt suốt mấy chục năm qua.

Em được nghe chuyện Bác Hồ

(1958)

NHẠC VÀ LỜI:

Phạm Tuyên

Linh hoạt

Em được nghe chuyện Bác Hồ. Nhiều chuyện làm em ghi nhớ không hề
Em được nghe chuyện Bác Hồ. Từ hồi kháng chiến tranh đấu chống ngoại
Em được nghe chuyện Bác Hồ. Ngày về Thủ đô tươi sáng bao màu

quên. Từ lúc đất nước đang khổ đau Bác ra đi đấu tranh bên gan. Em
xâm. Dù sống giữa chốn đạn bom. Bác luôn luôn sát với toàn dân. Em
cờ. Lòng Bác cũng vẫn như ngày xưa. Bác luôn luôn nhớ tới miền Nam. Em

được nghe chuyện Bác Hồ. Từ thời niên thiếu quyết chí vì dân. Khó
hàng ca ngợi Bác Hồ. Lòng Người rộng lớn bát ngát như trời xanh. Thiết
lại biết rằng Bác Hồ. Dù bận việc nước sớm tối ngày đêm, vẫn

khăn chẳng khiến Bác nản lòng. Để một ngày mai giải phóng quê hương.
tha yêu đất nước quê nhà. Vì đời tương lai mưa gió xông pha.
lo việc bón cây chăm vườn, và hàng hồi thăm các cháu thân yêu.

Bác Hồ ơi! Cháu hát muôn lời ca. Ca chúc Bác Hồ sống muôn

đời cùng núi sông. Bác Hồ ơi! Gương sáng của toàn dân.

Theo Bác suốt đời, một lòng cháu hứa quyết tâm. ...cháu hứa quyết tâm!

Bài hát này được viết vào cuối năm 1959 để phổ biến cho các em thiếu niên nhi đồng hát vào dịp kỷ niệm lần thứ 70 Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19-5-1960).

Miền Bắc lúc đó mới giải phóng được 5 năm. Những bài hát về Bác chưa có nhiều mà yêu cầu về ca hát của tuổi nhỏ trong hòa bình lại rất cần thêm những bài hát về Bác Hồ. Nhạc sĩ Phạm Tuyên lúc đó mới về công tác tại Đài Tiếng nói Việt Nam muốn dành một món quà cho các em nhỏ nhân ngày sinh sắp tới của Bác. Bài *Em được nghe chuyện Bác Hồ* được viết như một dạng kể chuyện nhẹ nhàng về vị lãnh tụ mà các em yêu kính. Trong rất nhiều điều cần nói cho các em nhỏ về Bác, tác giả chỉ nhấn một vài nét mà các em thấy cần biết và yêu thích. Những chuyện nhỏ này được thể hiện trong đoạn đầu của bài hát kể từ lúc Bác ra đi tìm đường cứu nước đến những năm kháng chiến chống Pháp gian khổ. Đặc biệt trong đoạn 3 lời ca nhắc tới tình cảm của Bác đối với miền Nam và cuộc sống giản dị của Bác trong những ngày đầu hòa bình mới lập lại:

"Dù bận việc nước sớm tối ngày đêm

Bác vẫn lo việc bón cây chăm vườn

và hằng hỏi thăm các cháu thân yêu".

Bài hát đã nhanh chóng được thiếu nhi miền Bắc lúc đó phổ biến rộng rãi trong ngày sinh nhật lần thứ 70 của Người và sau này đã được phổ biến trong các em thiếu nhi trên toàn quốc khi đất nước thống nhất.

Ai yêu nhì đồng bằng Bắc Hồ Chí Minh (1970)

Trong sáng, hơi nhanh

NHẠC VÀ LỜI:
Phạm Tuyên

Ai yêu các nhì đồng bằng Bắc Hồ Chí Minh. Tình các cháu ngoan
ngoãn, mặt các cháu xinh xinh. Mong các cháu cố gắng,
thi đua học và hành, tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo
sức của mình. Đi tham gia kháng chiến, để giữ gìn hoà
bình. Các cháu hãy xứng đáng, cháu Bắc Hồ Chí Minh!

Sinh thời, cứ vào dịp đầu Năm mới Bác Hồ thường làm thơ chúc Tết gửi toàn dân động viên mọi người tham gia kháng chiến cứu quốc. Đặc biệt Tết Trung thu năm 1952, khi cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta đã bước vào năm thứ sáu, Bác lại có mấy câu thơ tặng riêng cho tuổi nhỏ cả nước. Bài thơ được phát trên Đài Tiếng nói Việt Nam và đăng trên báo Nhân dân vào ngày 22-9-1952. Có thể coi đây như một lời thân tình của Bác đáp lại bài hát *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng*, một bài hát rất phổ biến của nhạc sĩ Phong Nhã viết hồi đầu Cách mạng Tháng Tám. Sau khi Bác mất được một năm, bài thơ này của Bác đã được nhạc sĩ Phạm Tuyên phổ nhạc nguyên văn với giai điệu giản dị và một tiết tấu linh hoạt:

"Ai yêu các nhi đồng bằng Bác Hồ Chí Minh.
Tính các cháu ngoan ngoãn, mặt các cháu
xinh xinh.

Mong các cháu cố gắng, thi đua học và hành,
tuổi nhỏ làm việc nhỏ, tùy theo sức của mình.
Đi tham gia kháng chiến, để gìn giữ hòa bình.

Các cháu hãy xứng đáng, cháu Bác Hồ Chí Minh".

Đội Thiếu nhi Sơn ca của Đài Tiếng nói Việt Nam đã trình bày bài hát này vào dịp 19 tháng 5 năm 1970. Bài hát đã được đăng trên báo Thiếu niên Tiền phong, trong các tập nhạc về chủ đề Bác Hồ và được phổ biến rộng rãi trong toàn quốc.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	7
"Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn chúng em nhi đồng"	9
Bác chúng em đã về	17
Bác sống đời đời	21
Tiếng chim trong vườn Bác	24
Từ rừng xanh cháu về thăm Lăng Bác	29
Bác Hồ - Người cho em tất cả	31
Ngày 19-5	34
Ông tiên Bác Hồ	36
Nhớ ơn Bác	38
Hoa thơm dâng Bác	39
Em mơ gặp Bác Hồ	40
Nhớ giọng hát Bác Hồ	42
Từ Radolíp đến Pác Bó	43
Như có Bác trong ngày đại thắng	45
Em được nghe chuyện Bác Hồ	47
Ai yêu các nhi đồng bằng Bác Hồ Chí Minh	49

Chịu trách nhiệm xuất bản

TS. NGUYỄN DUY HÙNG

Chịu trách nhiệm nội dung

PHẠM QUANG VINH

Biên tập nội dung: NGUYỄN TUYẾT NGÀ

LÊ THỊ DẮT

NGUYỄN HẢI ANH

Trình bày bìa: ĐƯỜNG HỒNG MAI

Chế bản vi tính: HOÀNG MINH TÁM

Sửa bản in: PHÒNG BIÊN TẬP KỸ THUẬT

Đọc sách mẫu: NGUYỄN HẢI ANH

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

12/86 Duy Tân - Cầu Giấy - Hà Nội

ĐT: 080.49221 Fax: 080.49222

Email: nxbctqg@hn.vnn.vn Website: www.nxbctqg.org.vn

TÌM ĐỌC

GS. Trần Văn Giàu

- HỒ CHÍ MINH - VĨ ĐẠI MỘT CON NGƯỜI

GS. TS. Phùng Hữu Phú

- BÍ QUYẾT THÀNH CÔNG HỒ CHÍ MINH

TS. Trần Viết Hoàn

- ĐẠO ĐỨC BÁC HỒ - TẤM GƯƠNG SOI CHO MUÔN ĐỜI

8935211122253